

ලංකාවේ මෙතෙක් සිදු නොකළ පර්යේෂණයක්

ව්‍යවදායකවත් පැරණි පරාග විශ්ලේෂණ තුළින් හෝර්ටන් තැන්නේ කෘෂි විභාගික තනු හෙළි වේ.

රටක් තැන්නේ මීටර කීපයක් යටින් ගන්නා ලද පස් සාම්පල පරීක්ෂා කිරීමේ

දී ලොව ඉතාම කුඩා අංශුවක් වන පරාග කණිකා විශාල සංඛ්‍යාවක් හමු වී ඇත. ඒවා විද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණයේ දී (කාල නිර්ණය කිරීම සඳහා) මීට වසර දසදහසකට පමණ පෙර වගා කරන ලද තිරිඟු බාර්ලි සහ යව යන ධාන්‍යවර්ග වලට අයත් බව කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ පුරාවිද්‍යා පශ්චාත් අධ්‍යයන ආයතනයේ කථිකවාරිය රත්නසිරි ප්‍රේමතිලක මහතා විසින් ආචාර්ය උපාධිය සඳහා වසර 9 තිස්සේ කරන ලද පර්යේෂණයකින් අනාවරණය වී ඇත. ඔහු මෙසේ සඳහන් කරයි.

මගේ එම පර්යේෂණය අනුව හෝර්ටන් තැන්නේ මීට වසර දහදහසකට ඉහත දී කෘෂිකාර්මික බෝග වගාවක් පැවති බව හෙළි වී ඇත. මීට වසර 20,000 (විසිදහසකට) පමණ ඉහත දී සිට ම හෝර්ටන් තැන්නේ මිනිසුන් ජීවත් වූ බවට සැකයක් තැනැයි මගේ පර්යේෂණවලින් හෙළි වී ඇත. මෙසොලිතික (MESOLITHIC) හෙවත් මධ්‍ය ශිලා යුගයට අයත් වන ගල් ආයුධ හෝර්ටන් තැන්නේ හමු වී තිබුණි. එහෙත් ලංකාවේ කොතැනකවත් මධ්‍ය ශිලා යුගයෙන් පසුව පුරාණ මිනිසා පසු කල තව ශිලා (NEOLITHIC) යුගය පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් සාක්ෂි හමුවී නොතිබුණි.

ලොව පැරණි මානව ශිෂ්ටාචාරයන් පිළිබඳව සලකා බලන විට පෘථිවියේ ජීවත් වූ මානවයා පුරා

ශිලා මධ්‍ය ශිලා සහ තව ශිලා යන යුගයන් පසුකර යකඩ හෝ ලෝකඩ යුගය වෙත අවතීර්ණ වූ බව පෙනෙන තමුදු ලංකාවේ මෙතෙක් සොයාගෙන තිබුණු සාක්ෂි මත ලංකාවේ ප්‍රාග් මානවයා මධ්‍ය ශිලා යුගයෙන් යකඩ යුගයට පිවිසෙනවා විනා තව ශිලා යුගයක් පසු කල වගක් ඔප්පු කර ගැනීමට නොහැකි

කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ පුරාවිද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනයේ කථිකවාරිය ආචාර්ය රත්නසිරි ප්‍රේමතිලක

විය. මේ පිළිබඳව පලමු වරට පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක හමුවන්නේ මෙහි දී ය. මේ අනුව ලාංකික ඉතිහාසය පමණක් නොව ශිෂ්ටාචාරය වසර දහස් ගණනක් ආපස්සට ගමන් කරනු ඇත.

හෝර්ටන් තැන්නේ පස් හා තියුදි විද්‍යාත්මක කාල නිර්ණ සමීක්ෂණයට භාජනය කිරීමෙන් මේ තොරතුරු සොයාගන්නා ලදී මෙවැනි පරාග වසර දහසක් නොව මිලියන ගණනක් වුවද විනාශ නොවී පවතිනු ඇත. මලක රේණුව අග පිහිටි පරාගනිය තම් කොටස තුළ දහස් ගණනක් පිරි පවතින පරාග කනිකා පැලෑටියක් සිය වර්ගයා ප්‍රජනනය කරන ප්‍රජනක ශෛලයකි. මෙම කුඩා ආශ්‍රව තුළ ඇති ස්පෙරෝ පොලිතින් (SPERO POLITHINE) තමැති රසායනයට ඔක්සිජන් තැනි පරිසරයක් තුළ (වායුව නොමැති පරිසරයක් තුළ) වසර ලක්ෂ ගණනක් විනාශ නොවී පැවතීමේ ශක්තියක් ඇත. පරාගයන් ඉතා දීර්ඝ කාලයක් පවතින්නේ මේ නිසා ය.

නූතන තාක්ෂණය කෙතරම් දියුණු ද යත් මෙම පරාග විශ්ලේ-

ෂණය කිරීමෙන් එහි කාලය නිර්ණය කළ හැකි ය. සැබැවින් ම පරාග යනු විශාල පොතක් යැයි හට්ට්ඟුකිව යුතුය. ඔහු සඳහන් කරන අයුරු පොළවේ යට තැන්පත් වී ඇති මෙවැනි පරාග පොළවේ කතාන්තරය පැරණිකම ප්‍රකාශ කරන ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ සමූහයක් වැනි ය. එය පැරණි පොත පත අසුරන ලද රාක්කයක් බඳු ය.

පුරාවිද්‍යා විෂයට අදාළ වූ කාල නිර්ණ ක්‍රම ගණනාවක් ම ඇත. එයින් මැටි බඳුන්, ගල් ආයුධ ආදිය මගින් කාල නිර්ණය කිරීමෙන් ඔබට හොස් පරාග විශ්ලේෂණය කරමින් කාල නිර්ණය කිරීම ලෝකයේ දියුණු රටල්වල එය ආරම්භ කර වසර හැටක් පමණ ගත වී ඇත.

එසේ වුවද ශ්‍රී ලංකාවේ කාල නිර්ණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය මත පරාග විශ්ලේෂණය කරමින් මෙසේ පුරාවිද්‍යා පර්යේෂණයක් කරන

ලද්දේ 1992 දී ආරම්භ කරන ලද මෙම හෝර්ටන් තැන්නේ සිදු කළ පරාග පර්යේෂණය යි.

මෙම පර්යේෂණය අනුව හෝර්ටන් තැන්නේ සිදු කෙරුණු මෙම පර්යේෂණයන් ඉතා නවීන සුක්ෂම තාක්ෂණික මෙවලම්වල ආධාරයෙන් සිදු කරන ලදී. ඒ සඳහා ස්විඩනයේ ස්ටොක්හෝම් විශ්ව විද්‍යාලයේ සහාය මට ලැබී ඇත. එමෙන් ම ස්විඩනයේ ස්වභාවික ඉතිහාසය පිළිබඳ කෞතුකාගාරයේ පරාග විද්‍යාව පිළිබඳ විද්‍යාගාරයන්, ජාතික විද්‍යා කවුන්සලයන් මෙම සුවිශේෂී වූ අති දුෂ්කර පර්යේෂණය සඳහා උපකාරී වී ඇත. සිඬා ආයතනයේ ආධාර නොවන්නට මේ පර්යේෂණය මෙතරම් සාර්ථක ප්‍රතිඵල අත්කර ගැනීමට අවස්ථාවක් නොලැබෙන බව ද මෙහිදී ස්තූති පූර්වකව සඳහන් කළ යුතුව ඇත.

සැබැවින් ම මෙවන් පර්යේෂණවලට අප රටේ මේ ක්ෂේත්‍රයේ ඇති ආයතනවල අවධානය මීට වඩා වැඩි විය යුතු බව ද මෙහි දී අවධාරණය කළ යුතුව ඇත.